

گزارش بررسی حبوبات ازبکستان-----رایزن بازرگانی سفارت ایران در تاشکند

«گزارش حبوبات ازبکستان»

کلیات:

ازبکستان، کشوری محصور در خشکی در منطقه آسیای مرکزی و با توجه به اقلیم این کشور و جاری بودن رودخانه های مهم آمو دریا، سیر دریا، چرچیق و قره دریا تولید محصولات کشاورزی نقش مهمی در تولید ناخالص داخلی این کشور دارد (۲۰ درصد) و حدود ۵۰ درصد در بخش کشاورزی و دامداری مشغول هستند. کشاورزی نقش مهمی در فعالیتهای اقتصادی و امنیت غذایی این کشور ۳۹ میلیون نفری را ایفا می نماید. صادرات محصولات کشاورزی حدود ۲,۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۵ و عمدتاً به کشورهای روسیه-قزاقستان-پاکستان و افغانستان می باشد.

نمایه کشاورزی ازبکستان در سال ۲۰۲۴-گزارش وزارت سرمایه گذاری

\$38.9 Bn

Total volume of agricultural products produced in 2024

19.2%

Agriculture's contribution to GDP in 2024

30 thousand

Number of organizations operating in agriculture sector

8855 tons

Volume of cereals produced in 2024

3716 tons

Volume of potatoes produced in 2024

2942k tons

Total meat production volume in live weight in 2024

12443k tons

Volume of milk produced in 2024

تولید حبوبات ازبکستان:

ازبکستان آب و هوای مساعدی برای کشت ماش، نخود و لوبیا دارد. به لطف خاک تمیز و آفتاب طبیعی، این محصول طعم غنی و خواص مفیدی دارد.

ماش، یک محصول صادراتی اصلی برای ازبکستان است که با مقیاس کاشت مداوم در حال گسترش و رشد پایدار تولید همراه است. صادرات آن عمدتاً به چین و قزاقستان انجام می شود.

گزارش بررسی حبوبات ازبکستان-----رایزن بازرگانی سفارت ایران در تاشکند

مقیاس کاشت و توزیع: سطح زیر کشت سال به سال در حال افزایش بوده و در سال ۲۵/۲۰۲۴ به تقریباً ۱۰۰۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰۰ هکتار رسیده است

مناطق اصلی تولید عبارتند از: استانهای تاشکند، سمرقند، بخارا و فرغانه. در غرب (بخارا و سمرقند)، لوبیاهای جوانه‌ای دانه ریز و با کیفیت بالا محصول اصلی هستند، در حالی که در شرق (فرغانه)، لوبیاهای تجاری محصول اصلی هستند. روش کاشت، آبیاری از طریق جوی و پشته است و در برخی مناطق از کاشت مکانیزه استفاده می‌شود.

عملکرد تولید: تولید در سال ۲۰۲۴/۲۰۲۳ تقریباً ۱۵۰۰۰۰ تا ۱۶۰۰۰۰ تن بوده است. در سال‌های ۲۵/۲۰۲۴، به دلیل شرایط آب و هوایی مطلوب (دمای پایین تابستان و عدم بارندگی در طول دوره برداشت)، تولید به ۱۸۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰۰ تن افزایش یافت که تقریباً ۱,۵ تا ۱,۸ تن در هکتار بود. میزان برداشت در مناطق تولید با کیفیت بالای غربی به ۲,۷ تن در هکتار رسید، در حالی که میزان برداشت در مناطق کاشت مکانیزه شرقی تقریباً ۱,۲ تن در هکتار است.

بنا به گزارش کمیته ملی آمار، در سال ۲۰۲۴ در ازبکستان ۳۸۴ هزار تن ماش برداشت شده است.

بنا به گزارش کمیته ملی آمار، ازبکستان در سال ۲۰۲۵، ۱۴۸,۲ هزار تن ماش صادر کرده است.

نخود:

یکی از حبوباتی است که به طور گسترده در ازبکستان کشت و صادر می‌شود. نخود سرشار از مواد مغذی است و نقش مهمی در رژیم غذایی ازبکستان ایفا می‌کند و همچنین برای فرآوری و صادرات استفاده می‌شود. نخود به عنوان یک محصول سنتی مقاوم در برابر خشکسالی و با پروتئین بالا، بسیار سازگار و مقاوم در برابر خاک فقیر است و آن را به یک محصول خوب قبل از غلات تبدیل می‌کند. آنها عمدتاً در مناطقی با شرایط کشاورزی دیم، مانند سمرقند و قشقه دریا، توزیع می‌شوند و اغلب با استفاده از ترکیبی از روش‌های سنتی و گونه‌های مقاوم در برابر خشکسالی کشت می‌شوند.

عملکرد: داده‌ها نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۳، تولید نخود ازبکستان تقریباً ۱۴۳۰۰ تن، با مساحت برداشت ۵۳۵۰ هکتار و عملکرد تقریباً ۲۶۶۷ کیلوگرم در هکتار بوده است. تولید در سال‌های اخیر روند صعودی مداومی را نشان داده است که ناشی از تقاضای داخلی مواد غذایی و صادرات فرآوری است و منجر به گسترش جزئی در منطقه کاشت شده است.

Mung Bean

Beans

Chickpea

گزارش بررسی حبوبات ازبکستان-----رایزن بازرگانی سفارت ایران در تاشکند

لوبیا قرمز(چیتی)

لوبیا قرمز: شامل انواعی مانند لوبیا قرمز روشن و لوبیا قرمز خالدار و لوبیا چیتی بنفش، که در مقیاس مشخصی در ازبکستان کشت می‌شوند. این لوبیها عمدتاً برای فرآوری مواد غذایی یا صادرات برای تأمین تقاضای بازار داخلی و بین‌المللی استفاده می‌شوند. به عنوان مثال، برخی از شرکتها در سمرقند در تولید و صادرات لوبیا قرمز با کیفیت بالا فعالیت دارند .

وضعیت کشت: مناطق اصلی تولید شامل سمرقند، تاشکند و فرغانه است که بیشتر کشت آن توسط کشاورزان کوچک و متوسط انجام می‌شود. برخی از شرکتها در تولید و صادرات گسترده انواعی مانند لوبیا قرمز فعالیت دارند و مدل کشت، هم تقاضای بازار فرآوری مواد غذایی و هم تقاضای بازار صادرات را در نظر می‌گیرد.

عملکرد تولید: کل تولید رسمی لوبیا چیتی به طور جداگانه افشا نشده است. داده‌های فائو نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۳، تولید لوبیا ازبکستان (شامل دسته‌های مرتبط با لوبیا قرمز) تقریباً ۴۹۷۵ تن بوده است. مقیاس کلی کمتر از ماش و نخود است و تولید عمدتاً منطقه‌ای و مبتنی بر سفارش است و حجم صادرات با بازار بین‌المللی در نوسان است

آمار مرکز آمار از ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۵:

ازبکستان ۸۰۰۵۳ تن لوبیا به ارزش ۲۰۸,۹ میلیون دلار آمریکا به خارج از کشور صادر کرده است. این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۱۷۵۳ تن یا ۱۷,۲ درصد افزایش یافته است. کشورهایی که ازبکستان در ۶ ماه اول سال ۲۰۲۵ بیشترین لوبیا را به آنها صادر کرده است عبارتند از:

✓ چین - ۲۷۵۱۴ تن

✓ پاکستان - ۱۴۳۶۸ تن

✓ افغانستان - ۱۳۳۶۵ تن

✓ ایران - ۱۰۴۰۲ تن

✓ گرجستان - ۴۱۵۹ تن

✓ سایر کشورها - ۱۰۲۴۵ تن

طبق آمار گمرک ایران در ۹ ماهه ۱۴۰۴:

لوبیا چیتی تحت تعرفه گمرکی 07133310 به میزان ۲۸۸۰ تن و به ارزش ۵,۴ میلیون دلار از ازبکستان وارد گردیده است.

گزارش بررسی حبوبات ازبکستان-----رایزن بازرگانی سفارت ایران در تاشکند

برخی شرکتها و تامین کنندگان حبوبات -ازبکستان

ردیف	شرکت	مشخصات تماس
۱	bmb	993979939 b.yuldoshev@bmb-holding.uz تاشکند و جیزخ
۲	rmp	۹۹۸۸۸۳۳۳۰۳۳۰-سمرقند
۳	Amir Diba co	948066711-تاشکند
۴	KARAVAN TANDIS EXSPORT-IMPORT	۹۹۷۵۱۲۵۰۶-نوابی آقای پورسیدیان
۵	Sam fruits xumo	۹۰۱۸۹۳۹۱۸-
۶	Mahsul co	+998 94 446 68 88 www.Mahsul.uz نوابی- منطقه کارمانا
۷	Global export co	www.globalex.uz تاشکند +998 99 855 89 98

تهیه:

بهار ۱۴۰۵

رحمت اله خرمالی-رایزن بازرگانی سفارت ج.ا.ایران-تاشکند